

Suvestinė redakcija nuo 2015-04-10 iki 2015-04-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [107-5312](#), i. k. 1132210ISAK63/V-923

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LAIVŲ IR JŲ ĮGULŲ ATITIKTIES TARPTAUTINIAMS REIKALAVIMAMS
DĖL DARBO JŪRŲ LAIVYBOJE VERTINIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2013 m. spalio 7 d. Nr. 3-518/A1-563/V-923
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 28¹ straipsnio 2 dalimi ir įgyvendindami 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/54/ES dėl tam tikrų vėliavos valstybės įsipareigojimų užtikrinti, kad būtų laikomasi 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ir kad ji būtų vykdoma (OL 2013 L 329, p. 1), ir Tarptautinės darbo organizacijos 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje nuostatas, *Preambulės pakeitimai:*

Nr. [3-133\(1.5 E\)/A1-177/V-469](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-09, i. k. 2015-05474

t v i r t i n a m e Laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimo tvarkos aprašą (pridedama).

SUSISIEKIMO MINISTRAS

RIMANTAS SINKEVIČIUS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

ALGIMANTA PABEDINSKIENĖ

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

VYTENIS POVILAS ANDRIUKAITIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro,
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos
Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2013 m. spalio 7 d. įsakymu
Nr. 3-518/A1-563/V-923

LAIVŲ IR JŲ ĮGULŲ ATITIKTIES TARPTAUTINIAMS REIKALAVIMAMS DĖL DARBO JŪRŲ LAIVYBOJE VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato paraiškų dėl laivų patikrinimų atlikimo (toliau – paraiškos) pateikimo, patikrinimų, atliekamų pagal Tarptautinės darbo organizacijos 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje (toliau – Konvencija) reikalavimus, atlikimo ir darbo jūrų laivyboje liudijimų (toliau – liudijimas), taip pat laikinų darbo jūrų laivyboje liudijimų (toliau – laikinas liudijimas) išdavimo ir galiojimo tvarką. Taikant Konvencijos reikalavimus laikoma, kad jos atitinkamų dalių nuostatos atitinka Europos bendrijos laivų savininkų asociacijų (ECSA) ir Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) susitarime dėl 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje išdėstytas nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-133\(1.5 E\)/A1-177/V-469](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-09, i. k. 2015-05474

2. Tvarkos aprašo nuostatos taikomos Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotiems laivams, kurių bendroji talpa 500 ar daugiau ir kurie plaukioja tarptautiniais reisais (toliau – laivas). Laivų, kurių bendroji talpa mažiau kaip 500 ir kuriems neturi būti išduodamas liudijimas, patikrinimai vykdomi Lietuvos saugios laivybos administracijos (toliau – Administracija) direktoriaus nustatyta tvarka ir periodiškumu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-133\(1.5 E\)/A1-177/V-469](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-09, i. k. 2015-05474

3. Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos:

3.1. karo laivams ar karinio transporto ir pagalbiniais laivams;

3.2. pramoginiams laivams ir burinėms jachtoms, jeigu jos nenaudojamos komerciniais tikslais;

3.3. tradiciniams laivams;

3.4. laivams, plaukiojantiems tik uosto akvatorijoje;

3.5. žvejybos laivams.

4. Kilus abejonių, ar Tvarkos aprašo nuostatos taikomos konkrečiam laivui ar tam tikrai laivų kategorijai, sprendimą priima Administracija, įvertinusi susisiekimo ministro įsakymu patvirtintos konsultacinės tarybos, sudarytos iš Lietuvos laivų savininkų asociacijos, Lietuvos jūrininkų sąjungos ir Administracijos atstovų, rekomendacijas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-133\(1.5 E\)/A1-177/V-469](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-09, i. k. 2015-05474

5. Laivų ir jų įgulų atitikties Konvencijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimams vertinimus atlieka Administracija arba susisiekimo ministro nustatyta tvarka Administracijos įgaliotosios klasifikacinės bendrovės (toliau – klasifikacinės bendrovės).

6. Laivų ir jų įgulų atitikties Konvencijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimams vertinimo, atliekant patikrinimus (toliau – laivų patikrinimai), tikslas – nustatyti, ar laivas ir jo įgula atitinka Konvencijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimus. Laivo ir jo įgulos atitiktį šiems reikalavimams patvirtina laivui išduotas liudijimas kartu su darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracija.

7. Administracija parengia ir patvirtina laivų patikrinimų pagal Konvenciją atlikimo procedūrą.

8. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos yra suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatyme ir Konvencijoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-133\(1.5 E\)/A1-177/V-469](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-09, i. k. 2015-05474

II. PARAIŠKŲ PATEIKIMAS

9. Jeigu laivo savininkas arba kita organizacija ar kitas asmuo, iš laivo savininko visiškai perėmęs atsakomybę už laivo veiklą, laivo savininkui taikomas pareigas ir įsipareigojimus pagal Konvenciją (toliau – laivo savininkas), siekia gauti liudijimą, ne vėliau kaip prieš 20 kalendorinių dienų iki pageidaujamos jo laivo patikrinimo datos pateikia Administracijai Administracijos patvirtintos formos paraišką, kurioje nurodo numatomą laivo buvimo vietą ir datą, koks patikrinimas (pirminis, tarpinis ar atnaujinamasis) turėtų būti atliktas. Prie paraiškos turi būti pridėta užpildyta darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracijos II dalis (Tvarkos aprašo 4 priedas). Paraiškoje papildomai nurodomas laivo savininko pageidavimas, kas turėtų atlikti laivo patikrinimą – Administracija ar klasifikacinė bendrovė. Jeigu pageidaujama, kad laivo patikrinimą atliktų klasifikacinė bendrovė, prie paraiškos pridedamas klasifikacinės bendrovės rašytinis sutikimas atlikti laivo patikrinimą. Administracijai paliekama teisė nuspręsti, kas vykdys laivo patikrinimą – Administracija ar klasifikacinė bendrovė.

10. Laivo savininkas, teikdamas paraišką dėl laivo pirminio patikrinimo, patvirtina, kad:

10.1. laive atlikti triukšmo, vibracijos, apšvietimo matavimai;

10.2. laive nustatyta kvalifikuotos medicinos pagalbos gavimo, panaudojant radijo ryšį, tvarka;

10.3. laive galioja patvirtinta tvarka ir programa darbo saugos ir higienos klausimais;

10.4. laive, jei jo įgulą sudaro 5 ar daugiau jūrininkų, yra įsteigtas ir veikia darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas;

10.5. laive yra prieinamas Konvencijos tekstas darbine laivo kalba;

10.6. laive yra galiojanti laivo savininko parengta ir patvirtinta jūrininkų skundų pateikimo ir nagrinėjimo laive procedūra;

10.7. laivo kapitonas yra susipažinęs su Konvencijos nuostatomis ir savo pareigomis įgyvendinant šią konvenciją;

10.8. jei už Konvencijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose, susijusiuose su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimų vykdymą laive atsakingas laivo valdytojas ir laivo savininkas nėra tas pats asmuo, tuomet laivo savininkas Administracijai pateikia tokio laivo valdytojo pavadinimą, rekvizitus ir dokumentą, kuriuo patvirtinama šio subjekto atsakomybė dėl Konvencijos reikalavimų vykdymo.

11. Gavusi iš laivo savininko paraišką ir užpildytą darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracijos II dalį, Administracija per 3 darbo dienas išnagrinėja gautą paraišką ir raštu praneša laivo savininkui, kas vykdys laivo patikrinimą – Administracija ar klasifikacinė bendrovė.

12. Jeigu laivas yra užsienio valstybės uoste, laivo savininkas apmoka visas išlaidas, susijusias su laivo patikrinimu.

III. LAIVŲ IR JŲ ĮGULŲ ATITIKTIES KONVENCIJOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU JŪRININKŲ DARBO IR GYVENIMO SĄLYGOMIS, REIKALAVIMAMS VERTINIMAS

13. Laivo patikrinimų metu tikrinama, ar laive laikomasi Konvencijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, nustatytų reikalavimų dėl:

13.1. jūrininkų minimalaus amžiaus;

13.2. jūrininkų sveikatos pažymėjimų;

13.3. jūrininkų kvalifikacijos;

13.4. jūrininkų darbo sutarčių;

13.5. naudojimosi bet kokiomis licencijuotomis, sertifikuotomis ar reguliuojamomis privačiomis samdymo ir įdarbinimo tarnybomis;

13.6. darbo ar poilsio laiko;

13.7. įgulos komplektavimo laive;

13.8. apgyvendinimo sąlygų laive;

13.9. poilsio sąlygų laive;

13.10. maisto ir maitinimo;

13.11. sveikatos, saugos ir nelaimingų atsitikimų prevencijos;

13.12. sveikatos priežiūros laive;

13.13. skundų dėl darbo jūrų laivyboje reikalavimų, nustatytų tarptautinės sutartyse ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose, galimų pažeidimų priėmimo ir nagrinėjimo tvarkos;

13.14. atlyginimų mokėjimo.

14. Gali būti atliekami šie laivų patikrinimai:

14.1. pirminis patikrinimas – pirmą kartą atliekamas laivo, kuriam anksčiau nebuvo išduotas liudijimas arba kurio liudijimas yra netekęs galios, patikrinimas;

14.2. tarpinis patikrinimas – trečiaisiais liudijimo galiojimo metais atliekamas patikrinimas, siekiant užtikrinti tęstinį Konvencijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimų laikymąsi laive; nustatius, kad laivas ir jo įgula atitinka šiuos reikalavimus, liudijimo galiojimas patvirtinamas tarpinį patikrinimą atlikusio Administracijos arba klasifikacinės bendrovės paskirto asmens parašu;

14.3. atnaujinamasis patikrinimas – patikrinimas, atliekamas siekiant išduoti naują liudijimą pasibaigus ankstesniojo liudijimo galiojimui; atliekant šį patikrinimą tikrinama, ar laive laikomasi Konvencijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimų; kai atnaujinamasis patikrinimas atliekamas:

14.3.1. likus 3 mėnesiams arba mažiau iki turimo liudijimo galiojimo termino pabaigos, naujas liudijimas galios nuo tos dienos, kai užbaigiamas atnaujinamasis patikrinimas, 5 metus nuo esamo liudijimo galiojimo pabaigos;

14.3.2. likus daugiau nei 3 mėnesiams iki turimo liudijimo galiojimo termino pabaigos, naujas liudijimas galioja 5 metus nuo atnaujinamojo patikrinimo užbaigimo dienos.

15. Jei, atlikus Tvarkos aprašo 14 punkte numatytus laivo patikrinimus, laive nustatomi trūkumai, dėl kurių liudijimas negali būti išduotas arba patvirtintas, laivo savininkas, pašalinęs patikrinimo akte nurodytus trūkumus, raštu pateikia Administracijai paraišką ir užpildytą darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracijos II dalį pakartotiniam laivo patikrinimui atlikti.

IV. LAIKINO LIUDIJIMO IŠDAVIMAS

16. Laikiną liudijimą (Tvarkos aprašo 1 priedas) ne ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui išduoda Administracija arba klasifikacinė bendrovė.

17. Laikinas liudijimas gali būti išduodamas naujam laivui jį pastačius, įregistravus laivą Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre (laivui keičiant valstybės vėliavą) arba kai

pasikeičia laivo savininkas ir naujasis laivo savininkas prisiima atsakomybę už laivo veiklą pagal Konvencijos reikalavimus.

18. Laikinas liudijimas išduodamas, jei:

18.1. laivas buvo patikrintas (tiek, kiek tai pagrįsta ir įmanoma) pagal reikalavimus, išvardytus Tvarkos aprašo 13 punkte;

18.2. laivo savininkas pateikė įrodymus Administracijai ar klasifikacinei bendrovei, kad laive taikomos tinkamos procedūros, atitinkančios Konvenciją;

18.3. laivo kapitonas yra susipažinęs su Konvencijos nuostatomis ir savo pareigomis ir atsakomybe įgyvendinant šią Konvenciją;

18.4. Administracijai arba klasifikacinei bendrovei buvo pateikta visa informacija, leidžianti parengti darbo jūrų laivyboje atitikties deklaraciją.

19. Laikino liudijimo galiojimo laikotarpiu darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracija nėra išduodama.

20. Prieš baigiantis laikino liudijimo galiojimo terminui, norint, kad būtų išduotas liudijimas, turi būti atliktas laivo patikrinimas, atitinkantis pirminį patikrinimą pagal Tvarkos aprašo 13 punktą. Laikino liudijimo galiojimo terminas negali būti pratęstas ir negali būti pakartotinai išduodamas kitas laikinas liudijimas.

V. LIUDIJIMO IR DARBO JŪRŲ LAIVYBOJE ATITIKTIES DEKLARACIJOS IŠDAVIMAS

21. Jeigu pirminio ar atnaujinamojo patikrinimų metu nustatoma, kad laivas ir jo įgula atitinka Konvencijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su jūrinių darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimus, Administracija arba klasifikacinė bendrovė 5 metų laikotarpiui išduoda liudijimą (Tvarkos aprašo 2 priedas).

22. Liudijimas galioja Tvarkos aprašo 21 punkte nustatytą terminą, jei per trečiuosius jo galiojimo metus yra atliktas tarpinis patikrinimas pagal Tvarkos aprašo 13 punktą ir patvirtintas liudijimo galiojimas.

23. Darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracija pridedama prie liudijimo. Ji susideda iš dviejų dalių – I dalies (Tvarkos aprašo 3 priedas), kurią užpildo Administracija, ir II dalies, kurią užpildo laivo savininkas.

24. Darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracijos I dalyje nurodoma:

24.1. dalykų, kurie turi būti patikrinti, sąrašas;

24.2. reikalavimai, susiję su Konvencijos nuostatomis, pateikiant nuorodas į atitinkamus Konvencijos reikalavimus, įgyvendinančius Lietuvos Respublikos teisės aktus;

24.3. konkrečiam laivo tipui taikomi reikalavimai pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

24.4. visos esminės nuostatos, patvirtintos pagal Konvencijos VI straipsnio 3 dalį;

24.5. visos išlygos, kurias, kaip nurodyta Konvencijos 3 dalyje, leidžia Administracija.

25. Tam, kad Administracija galėtų parengti darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracijos I dalį, Susisiekimo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija pateikia informaciją lietuvių ir anglų kalbomis apie nacionalinius reikalavimus, susijusius su Konvencijos nuostatomis, jų pakeitimus, taip pat nuorodas į atitinkamus Lietuvos Respublikos teisės aktus ir jų pakeitimus nedelsiant po jų priėmimo:

25.1. Susisiekimo ministerija – dėl Konvencijos 1.3 taisyklės „Mokymas ir kvalifikacija“, 1.4 taisyklės „Samdymas ir įdarbinimas“, 2.7 taisyklės „Įgulos komplektavimas“, 3.2 taisyklės „Maistas ir maitinimas“ ir 5.1.5 taisyklės „Skundų laive procedūros“;

25.2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija – dėl Konvencijos 1.1 taisyklės „Minimalus amžius“, 2.1 taisyklės „Jūrinių darbo sutartys“, 2.2 taisyklės „Atlyginimai“, 2.3 taisyklės „Darbo ir poilsio laikas“, 4.3 taisyklės „Sveikatos apsauga ir saugumas, nelaimingų atsitikimų prevencija“ ir 5.1.5 taisyklės „Skundų laive procedūros“;

25.3. Sveikatos apsaugos ministerija – dėl Konvencijos 1.2 taisyklės „Sveikatos pažymėjimas“, 3.1 taisyklės „Apgyvendinimas ir poilsio sąlygos“, 3.2 taisyklės „Maistas ir maitinimas“, 4.1 taisyklės „Sveikatos priežiūra laive ir krante“, 4.3 taisyklės „Sveikatos apsauga ir saugumas, nelaimingų atsitikimų prevencija“ ir 5.1.5 taisyklės „Skundų laive procedūros“.

26. Laivo savininkas parengia darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracijos II dalį, kur nurodomos priemonės, patvirtintos, kad būtų užtikrinta tęstinė atitiktis reikalavimams tarp patikrinimų, ir priemonės, pasiūlytos siekiant užtikrinti nuolatinį atitikties gerėjimą. Administracija arba klasifikacinė bendrovė patvirtina darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracijos II dalį ir kartu su liudijimu išduoda darbo jūrų laivyboje deklaraciją.

27. Laive turi būti galiojantis liudijimas ir darbo jūrų laivyboje atitikties deklaracija arba laikinas liudijimas. Šių dokumentų kopijos turi būti pakabintos laive gerai matomoje ir jūrininkams prieinamoje vietoje.

28. Visi laivo patikrinimo rezultatai turi būti įrašomi Administracijos patvirtintos formos laivo patikrinimo aktuose. Patikrinimo aktuose įrašyti trūkumai, susiję su Konvencijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimų nevykdymu, ir dokumentai, įrodantys šių trūkumų pašalinimą, turi būti išversti į anglų kalbą ir sudėti arba įsegti aplanke ir padėti laive jūrininkams prieinamoje vietoje. Ši informacija turi būti laisvai prieinama visoms laivą kontroliuojančioms institucijoms ir jūrininkų atstovams.

VI. LIUDIJIMO IR LAIKINO LIUDIJIMO GALIOJIMO PABAIGA

29. Liudijimas netenka galios anksčiau Tvarkos aprašo 21 punkte nustatyto termino:

29.1. jeigu nustatytu laiku neatliktas tarpinis patikrinimas;

29.2. laivui keičiant vėliavą;

29.3. laivo savininkui nustojus vykdyti prisiimtą atsakomybę už laivo veiklą pagal Konvencijos reikalavimus;

29.4. jeigu buvo atlikti esminiai laivo struktūros arba įrangos pakeitimai.

30. Laikinas liudijimas netenka galios anksčiau Tvarkos aprašo 16 punkte nustatyto termino Tvarkos aprašo 29.2–29.4 punktuose nustatytais atvejais.

31. Jeigu liudijimas netenka galios pagal Tvarkos aprašo 29 punktą, naujas liudijimas išduodamas tik atlikus pirminį patikrinimą pagal Tvarkos aprašo 13 punktą ir nustačius, kad laivas atitinka Konvencijos ar ją įgyvendinančių Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų, susijusių su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimus.

32. Jeigu yra įrodymų, kad laive nesilaikoma Konvencijos ar ją įgyvendinančių Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų, susijusių su jūrininkų darbo ir gyvenimo sąlygomis, reikalavimų, ir laivo savininkas per Administracijos arba klasifikacinės bendrovės nurodytą terminą (jeigu tokį terminą yra tikslinga nustatyti) nesiėmė jokių veiksmų šioms trūkumams pašalinti, Administracija ar klasifikacinė bendrovė priima sprendimą dėl liudijimo ar laikino liudijimo galiojimo panaikinimo. Priimant tokį sprendimą arba nustatant minimą terminą, Administracija ar klasifikacinė bendrovė privalo atsižvelgti į trūkumų svarbą ir jų kartojimąsi.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Administracijai arba klasifikacinei bendrovei priėmus sprendimą laivui neišduoti liudijimo (arba laikino liudijimo) arba panaikinti jo galiojimą, šis sprendimas gali būti skundžiamas teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [3-133\(1.5 E\)/A1-177/V-469](#), 2015-04-07, paskelbta TAR 2015-04-09, i. k. 2015-05474

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 3-518/a1-563/v-923 „Dėl Laivų ir jų įgulų atitikties tarptautiniams reikalavimams dėl darbo jūrų laivyboje vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo